

Likumiskie procenti

Informācija par to, kā katrā ES dalībvalstī tiek aprēķinātas likumiskās procentu likmes.

Uz likumisko procentu aprēķināšanu saistībā ar tiesu iestāžu sadarbību civillietās un komercietās var attiekties vairāki Savienības tiesību akti. Tomēr likumiskie procenti šajos tiesību aktos nav sīkāk reglamentēti, tāpēc to, kā un uz kāda pamata aprēķināmas likumisko procentu likmes, nosaka valstu tiesību aktos.

Šāda informācija var būt svarīga pārrobežu lietās, un var būt nepieciešams tai piekļūt. Tāpēc Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls civillietās un komercietās ir izstrādājis faktu lapas, kurās sniegta informācija par to, kā dalībvalstīs nosaka likumiskos procentus, vai tie ir paredzēti valstu tiesību aktos un, ja tā, ar kādu juridisko pamatu un pēc kādas likmes/kādā apmērā. Pieejama ir arī informācija par apstākļiem un nosacījumiem, kuros minētās likmes ir piemērojamas, un par to, kā tās tiek aprēķinātas.

Lai iegūtu sīkāku informāciju par konkrētu valsti, noklikšķiniet uz tās karodziņa.

Šo lapu uztur Eiropas Komisija. Informācija šajā tīmekļa vietnē nav uzskatāma par Eiropas Komisijas oficiālo nostāju. Komisija neuzņemas nekādu atbildību vai saistības attiecībā uz informāciju vai datiem, kas ietverti vai izmantoti šajā dokumentā.

Autoritāšu noteikumus Eiropas tīmekļa vietnēs lūdz skatīt juridiskajā paziņojumā.

Sakarā ar Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības Komisija pašlaik atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 18/01/2019

Likumiskie procenti - Beļģija

SATURS

- 1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?
- 2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?
- 3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?
- 4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Likumā noteiktie procenti ir procentu likme, ko izmanto, lai aprēķinātu papildu summu, kas jāmaksā debitoram, kurš nav laikus veicis samaksu kreditoram.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Likumā noteiktos procentus civillietās (starp privātpersonām vai starp privātpersonu un tirgotāju) aprēķina, 12 mēnešu EURIBOR (*Euro Interbank Offered Rate*) likmei pieskaitot 2 %.

Komerctarījumus (t.i. darījumus starp tirgotājiem un/vai uzņēmumiem) reglamentē 2002. gada 2. augusta Likums par maksājumu kavējumu novēršanu komerctarījumos (*Wet van 2/08/2002 betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand bij handelstransacties*). Šo procentu likmi piemēro tad, ja darījuma puses nav vienojušās citādi (līgumā paredzētā likme).

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Komerctarījumu procentu likmes sešu mēnešu korekcija tiek paziņota Beļģijas Oficiālajā Vēstnesī (tīmekļa vietne *Belgisch staatsblad - Moniteur belge*: <http://www.ejustice.just.fgov.be/>)

Papildu informācija ir pieejama Federālā ekonomikas pakalpojumu dienesta vietnē (<http://economie.fgov.be/>)

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Papildu informācija bez maksas ir pieejama Federālā ekonomikas pakalpojumu dienesta tīmekļa vietnē (<http://economie.fgov.be/>)

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 10/01/2020

Likumiskie procenti - Bulgārija

 Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesēn tika atjaunināta oriģinālvalodas [bg](#) versija. Mūsu tulkoņāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

SATURS

- 1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?
- 2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?
- 3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?
- 4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Likumiskie procenti Bulgārijas Republikā tiek reglamentēti, tomēr šis termins pašlaik nav definēts tiesību aktos.

Saskaņā ar tiesību teoriju "likumiskie procenti" ir procenti, par kuriem nevienojas, bet kuri ir paredzēti tiesību aktos. Likumiskie procenti par kavētu maksājumu (nokavējuma procenti) ir maksājami par finansiālu saistību izpildes kavējumu. Naudas parādsaistību neizpildes gadījumā kredītoram vienmēr ir tiesības saņemt kompensāciju atbilstoši likumisko procentu likmei, sākot no kavējuma sākuma dienas (sk. Saistību un līgumu likuma (ZZD) 86. panta 1. punktu).

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Saskaņā ar Saistību un līgumu likuma 86. panta 1. punktu parādniekam, kurš neizpilda finansiālas saistības, ir pienākums maksāt kompensāciju atbilstoši likumisko procentu likmei, sākot no kavējuma sākuma dienas. Likumisko procentu likmi nosaka Ministru padome.

Komercijas likuma (TZ) 294. panta 1. punktā ir paredzēts, ka tirgotāji savstarpēji maksā procentus, ja vien nav panākta cita vienošanās.

Saskaņā ar Saistību un līgumu likuma 86. panta 2. punktu un lai transponētu Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Direktīvu 2011/7/ES par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos (OV L 48, 23.2.2011., 1. lpp.), Ministru padome pieņēma 2014. gada 18. decembra Dekrētu Nr. 426 (kas stājas spēkā 2015. gada 1. janvārī), ar ko nosaka likumisko procentu likmi par nokavētiem maksājumiem. Likumisko procentu gada likme par nokavētiem maksājumiem ir Bulgārijas Valsts bankas bāzes likme, kas piemērojama no kārtējā gada 1. janvāra vai 1. jūlija, plus 10 procentu punkti. Likumisko procentu dienas likme par nokavētiem maksājumiem ir 1/360 no gada likmes. Procentu likme, kas ir spēkā no kārtējā gada 1. janvāra, ir piemērojama par pirmo pusgadu, savukārt likme, kas ir spēkā no 1. jūlija, ir piemērojama par otro pusgadu.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Bulgārijas Valsts banka valsts oficiālajā izdevumā publicē bāzes likmi attiecīgajam periodam, izmantojot Valdes noteiktu metodiku. Bāzes likmi un tās izmaiņas publicē Bulgārijas Valsts bankas tīmekļa vietnē <http://www.bnb.bg/>. Vietnē ir arī norādīta bāzes likmes noteikšanas metodika.

Saistību un līgumu likuma 10. panta 3. punkts paredz, ka procenti par kavējuma procentiem (saliktie procenti) ir maksājami atbilstoši Bulgārijas Valsts bankas noteikumiem. Tomēr šādi noteikumi nav publicēti.

Komercijas likuma 294. panta 2. punktā ir paredzēts, ka procenti par procentiem ir maksājami tikai pēc vienošanās.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Informācija par bāzes likmi un tās izmaiņām ir pieejama angļu un bulgāru valodā Bulgārijas Valsts bankas tīmekļa vietnē <http://www.bnb.bg/>.

Saistību un līgumu likums, Komercijas likums un citi iepriekš minētie tiesību akti ir pieejami bulgāru valodā tīmekļa vietnē www.lex.bg.

Saistību un līgumu likums, Komercijas likums un Ministru padomes 2014. gada 18. decembra Dekrēts Nr. 426, ar ko nosaka likumisko procentu likmi par nokavētiem maksājumiem, ir pieejami bulgāru valodā arī tīmekļa vietnē www.tita.bg.

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 25/05/2018

SATURS

- 1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?
- 2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?
- 3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?
- 4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?

Jā. Procentus parasti reglamentē Likuma Nr. 89/2012 (Civilkodekss), 1802.-1806. pants, un tie ir definēti kā negatīvas finansiālas sekas, kas rodas automātiski *ex lege*, procentu veidā, ja debitors laicīgi neizpilda samaksas pienākumu. Likumā noteikto procentu apmēru nosaka saskaņā ar sekundārajiem tiesību aktiem (šobrīd – Valdības regula Nr. 351/2013).

2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Likumā noteikto procentu apmēru aprēķina saskaņā ar tiesību aktiem, kas ir spēkā debitora saistību nepildīšanas pirmajā dienā.

Kopš 2014. gada 1. janvāra ir spēkā Čehijas valdības 2013. gada 16. oktobra regula Nr. 351/2013. *Tā nosaka nokavējuma procentu summu un ar parāda piedziņu saistītās izmaksas, kā arī likvidatora atalgojumu, likvidācijas administratoru un tiesas ieceltu iestādes locekli, kas pārstāv juridisku personu. Tāpat tajā ir reglamentēti noteikti jautājumi, kas ir saistīti ar Oficiālo Komerciālo Vēstnesi, kā arī juridisko un fizisko personu publiskajiem reģistriem.* Saskaņā ar šo regulu gada nokavējuma procentu summa ir balstīta uz repo likmi, ko nosaka Čehijas Valsts banka par pirmo dienu kalendārajā periodā, kurā sākās saistību nepildīšana, palielinot to par astoņiem procentpunktiem. Šī procentu summa paliek nemainīga visā saistību nepildīšanas periodā.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Procentus par saistību nepildīšanu, kas sākās pirms Valdības regulas Nr. 351/2013 spēkā stāšanās, reglamentē iepriekš spēkā esošie tiesību akti, t.i., Valdības regula Nr. 142/1994; vienmēr jānorāda tiesību akta versija, kas bija spēkā saistību nepildīšanas pirmajā dienā.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

<http://www.psp.cz/sqw/sbirka.sqw?cz=351&r=2013>

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 25/03/2020

Likumiskie procenti - Vācija

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [de](#) versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

SATURS

- 1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?
- 2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?
- 3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?
- 4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?

Jā. Likumā noteiktā procentu likme ir paredzēta Vācijas Civilt kodeksa (*Bürgerliches Gesetzbuch*, BGB) 246. pantā. Ja procenti par parādu ir maksājami saskaņā ar tiesību aktiem vai juridisku darījumu, procentu likme ir četri procenti gadā, ja nav noteikts citādi.

2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Likumā noteikto procentu apmērs / likme	Kritēriji, piemērojot likumā noteikto procentu likmi (ja nepieciešams)	Juridiskais pamats
4 %	Standarta likme, ja nepastāv citi īpaši noteikumi vai panākta vienošanās par atkāpšanos no likmes.	Vācijas Civilt kodeksa 246. pants
5 %	Divpusējos komercdarījumos (izņemot nokavējuma procentus), ja nav spēkā kāds no īpašajiem noteikumiem, kas paredz citādi.	Vācijas Tirdzniecības kodeksa (<i>Handelsgesetzbuch</i> , HGB) 352. pants
5 procentpunkti virs procentu pamatlikmes, kas noteikta Vācijas tiesību aktos (*)	Ja aizņēmējs nepilda parādsaistības.	Vācijas Civilt kodeksa 288. panta 1. punkts
9 procentpunkti virs procentu pamatlikmes, kas noteikta Vācijas tiesību aktos (*)	Ja aizņēmējs nepilda saistības maksājuma pieprasījuma gadījumā un nav pamatā esošā juridiskā darījuma puse.	Vācijas Civilt kodeksa 288. panta 2. punkts
5 procentpunkti virs procentu pamatlikmes, kas noteikta Vācijas tiesību aktos (*)	Ja patērētājs nepilda patērētāja kredītliģumu, ja vien nav noslēgta hipotēka.	Vācijas Civilt kodeksa 497. panta 1. punkta 1. teikums
5 procentpunkti vai 9 procentpunkti virs procentu pamatlikmes, kas noteikta Vācijas tiesību aktos (*)	Naudas parāds no dienas, kad ir uzsākta tiesvedība (paziņojuma par pieteikumu/pavēstes nodošana), ne ātrāk kā, sākot ar atmaksas termiņa dienu.	Vācijas Civilt kodeksa 291. pants
5 procentpunkti virs procentu pamatlikmes, kas noteikta Vācijas tiesību aktos (*)	Tiesāšanās izdevumu gadījumā no dienas, kad ir saņemts lūgums izvērtēt izdevumus, un no atmaksas termiņa dienas ar nosacījumu, ka lūgums nav nepieciešams no dienas, kad ir pasludināts spriedums.	Vācijas Civilprocesa kodeksa (<i>Zivilprozessordnung</i> , ZPO) 104. panta 1. punkta 2. teikums
2 % virs procentu pamatlikmes, kas noteikta Vācijas tiesību aktos (*), taču vismaz 6 %	Darījumiem, kas ietver čekus vai vekselus, kuros likumiskā procentu likme vairāk nekā 6 % apmērā ir piemērojama tikai iekšzemes čekiem vai vekseliem.	Vācijas Čeku Likuma (<i>Scheckgesetz</i>) 45. un 46. pants;

(* Vācijas tiesību aktos noteiktā procentu pamatlīdzība nav vienāda ar ECB noteikto procentu pamatlīdzību. Lai iegūtu sīkāku informāciju par likmes aprēķināšanas kārtību, lūdzu, skatiet 3. jautājumu.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Vācijas tiesību aktos noteiktā procentu pamatlīdzība nav vienāda ar ECB noteikto procentu pamatlīdzību. To aprēķina saskaņā ar Vācijas Civilt kodeksa 247. pantu, un tā mainās katra gada 1. janvārī un 1. jūlijā. Pārskatu par procentu pamatlīdzības izmaiņām dažādos laika periodos saskaņā ar Vācijas Civilt kodeksa 247. pantu vācu un angļu valodā var aplūkot šeit:

https://www.bundesbank.de/Navigation/EN/Statistics/Money_and_capital_markets/money_and_capital_markets.html?https=1

Saskaņā ar Vācijas Civilt kodeksa 289. pantu procenti par nokavējuma procentiem netiek iekasēti (salikto procentu aizliegums).

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Vācijas Civilt kodekss vācu un angļu valodā ir pieejams šeit:

<http://www.gesetze-im-internet.de/bgb/index.html>

Citi iepriekšminētie tiesību akti un noteikumi vācu valodā ir pieejami šeit:

<http://www.gesetze-im-internet.de/zpo/index.html> (Civilprocesa kodekss, arī angļu valodā)

<http://www.gesetze-im-internet.de/hgb/index.html> (Tirdzniecības kodekss, arī daļēji angļu valodā)

<http://www.gesetze-im-internet.de/scheckg/index.html> (Likums par čekiem)

<http://www.gesetze-im-internet.de/wg/index.html> (Likums par vekseljiem)

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 18/03/2020

Likumiskie procenti - Igaunija

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [et](#) versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējušies.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās: [en](#).

SATURS

- 1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?
- 2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?
- 3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?
- 4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?

Saskaņā ar Saistību tiesību likuma 113. pantu, ja tiek kavēta maksājumu saistību izpilde, kreditoram ir tiesības pieprasīt no debitora nokavējuma procentu apmaksu (sodu par maksājuma kavējumu) no pienākuma iestāšanās brīža līdz tā pienācīgai izpildei.

Ja nokavējuma procentu likme nav noteikta līgumā, kreditoram ir tiesības prasīt likumā noteikto procentu likmi. Saskaņā ar Saistību tiesību likuma 113. panta 1. daļu likumā noteiktā procentu likme ir vienāda ar Likuma 94. pantā norādīto likmi, pieskaitot tai astoņus procentus gadā. Saskaņā ar Likuma 94. panta 1. daļu likmi piemēro pa pusgadu ilgiem laikposmiem, un tai ir jābūt vienādai ar nokavējuma procentu likmi, ko piemēro Eiropas Centrālās bankas galvenajām refinansēšanas operācijām pirms katra gada 1. janvāra vai 1. jūlija.

2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Saistību tiesību likuma 94. pantā noteikto procentu likmi divas reizes gadā savā tīmekļa vietnē un oficiālajā laikrakstā *Ametlikud Teadaanded* publicē *Eesti Pank* (Igaunijas Banka). Aprēķinot likumā noteikto procentu summu, tai saskaņā ar Likuma 113. panta 1. punktu pieskaita astoņus procentus.

2015. gada otrajā pusē 94. pantā noteiktā procentu likme bija 0,05 %, savukārt likumā noteiktā procentu likme līdz ar to bija $0,05 \% + 8 \% = 8,05 \%$.

Dažādas likumā noteikto procentu likmes Igaunijā nav paredzētas. Saistību tiesību likuma 113. panta noteikumus piemēro visos gadījumos, kad tiek kavēta naudas saistību izpilde.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Sīkāka informācija par likumā noteikto procentu aprēķināšanu ir pieejama igauņu valodā, piemēram, patērētāju vietnē [Tarbijavee b](#) vai juridiskās palīdzības vietnē [Jurist Aitab](#).

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Saistību Tiesību Likums ir publicēts [Valdības Vēstneša tīmekļa vietnē](#), un tā tulkojums angļu valodā ir pieejams [šeit](#).

Informācija par Eiropas Centrālās bankas spēkā esošo procentu likmi galvenajām refinansēšanas operācijām ir pieejama [Igaunijas Bankas mājas lapā](#).

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 19/02/2018

Likumiskie procenti - Trīja

SATURS

- 1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?

- 2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?
- 3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?
- 4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Tiesību akti paredz procentu likmes piemērošanu dažādos gadījumos, piemēram, novēlotiem maksājumiem komercdarījumos, ar tiesas spriedumu apstiprinātiem parādiem, nesamaksātiem nodokļiem vai kavētiem nodokļu maksājumiem.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Tabulā norādītās likumisko procentu likmes attiecas uz prasījumiem civillietās un komercietās:

Likumisko procentu summa /likme	Likumisko procentu piemērošanas kritēriji (ja nepieciešams, piemēram, kavējums, patērētāju līgums, utt.)	Juridiskais pamats
8%	Procenti, kas ir piemērojami ar tiesas spriedumu apstiprinātiem parādiem, sākot no sprieduma spēkā stāšanās datuma	1840. gada Īrijas likuma par parādnikiem 26. nodaļa un 1981. gada Likuma par tiesām 20. nodaļa un Likumpamatots akts 12 /1989 — 1981. gada Likums par tiesām, 1989. gada Rīkojums par (procentiem no tiesas izdevumiem)
8 %	Ja tiesa nolemj, ka personai ir jāmaksā naudas summa, noteiktos gadījumos tiesa drīkst piespriest arī procentu maksājumu par visu naudas summu vai tās daļu, kas pienākas par visu laika periodu vai tās daļu, kas ir pagājis no brīža, kad radās pamats prasības celšanai, līdz sprieduma pieņemšanas datumam.	1981. gada Likuma par tiesām 22. nodaļas 1) iedaļa un 1995. gada Likuma par tiesām un tiesu darbiniekiem 50. nodaļa un Likumpamatots akts 12 /1989 — 1981. gada Likums par tiesām, 1989. gada Rīkojums par (procentiem no tiesas izdevumiem)
		2002. gada Likuma par tiesām un tiesu darbiniekiem

8 %	Procentus piemēro tiesas piespriestajām izmaksām, sākot no datuma, kad tiek konstatēta izmaksu summa (kad notikusi pušu vienošanās vai kad minētās izmaksas ir noteicis tiesas ierēdnis).	30. nodaļa, kurā veikti grozījumi ar 2004. gada Likuma par civiltalīdzību un tiesām 41. nodaļu un Likumpamatots akts 544/2004 (rīkojums par uzsākšanu)
Eiropas Centrālās bankas galvenā refinansēšanas likme (kas katru gadu tiek noteikta 1. janvārī un 1. jūlijā) plus 8 procentpunkti	Kreditora tiesības pieprasīt likumiskos procentus par kavētu maksājumu, ja maksājums ir novēlots saistībā ar tirdzniecības līgumiem, kas noslēgti pēc 2013. gada 16. marta	Likumpamatots akts Nr. 580 /2012 — 2012. gada Eiropas Kopienu noteikumi (par kavētiem maksājumiem komercdarījumos)
Eiropas Centrālās bankas galvenā refinansēšanas likme (kas katru gadu tiek noteikta 1. janvārī un 1. jūlijā) plus 7 procentpunkti	Kreditora tiesības pieprasīt procentus par kavētu maksājumu, ja maksājums ir novēlots saistībā ar tirdzniecības līgumiem, kas noslēgti laikā no 2002. gada 7. augusta līdz 2013. gada 15. martam, un pieprasīto kavēto maksājumu procentu summa pārsniedz EUR 5,00.	Likumpamatots akts Nr. 388 /2002 — 2002. gada Eiropas Kopienu noteikumi (par kavētiem maksājumiem komercdarījumos)

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Nav piemērojams. Skatīt tabulu iepriekš tekstā.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Tiesību akti ir pieejami tiešsaistē šādā adresē: <http://www.irishstatutebook.ie/eli/1996/act/33/enacted/en/html?q=Divorce>

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 13/12/2017

Likumiskie procenti - Grieķija

SATURS

- 1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?
- 2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?
- 3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?
- 4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?

Grieķijas tiesību aktos ir paredzēti likumā noteiktie procenti. Likumā noteiktie procenti tiek izteikti kā procentu likme, t.i., procenti no summas par noteiktu laika periodu, ko tieši nosaka tiesību aktos. Visizplatītākais likumā noteikto procentu veids ir nokavējuma procenti jeb procenti, ko debitors ir parādā no saistību nepildīšanas brīža. Civilt kodeksa 301., 346., 529. un 720. pantā ir paredzēti arī citi gadījumi, kad piemēro likumā noteiktos procentus.

2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Likumā noteikto procentu likme par nokavētu maksājumu parasti tiek izteikta kā divi procentpunkti virs maksimālās līgumā paredzētās procentu likmes, ko iepriekš ar lēmumu noteicis Grieķijas Bankas prezidents un kas 2001. gadā saskaņota ar attiecīgo Eiropas Centrālās bankas procentu likmi (Monetārās Politikas Padomes Likums Nr. 47/2000 un Likuma Nr. 2842/2000 3. panta 2. punkts). Piemēram, nebanku soda procentu likme bija diapazonā no 12 % (konsekventi piemēroja no 1946. līdz 1979. gadam) līdz 44 % (1992. gadā, kad tā sāka pakāpeniski samazināties). Šobrīd tās apmērs ir 7,30 %.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Grieķijas Bankas tīmekļa vietnē ir pieejama nebanku procentu likmju tabula (kopš 1946. gada) (http://www.bankofgreece.gr/Pages/el/Statistics/rates_markets/monetary/exotrapezika.aspx), lai gan atšķirībā no citām vietnēm, piemēram, NOMOS vai ISOKRATIS (*dsanef*), šī tīmekļa vietne nepiedāvā automātisku metodi, lai aprēķinātu likumā noteikto procentu likmi.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Grieķijas Bankai jā, bet ne citām, jo pakalpojumi tiek sniegti abonentiem.

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 07/02/2017

Likumiskie procenti - Spānija

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [es](#) versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējis.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās: [en](#).

SATURS

- [1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?](#)
 - [2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?](#)
 - [3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?](#)
 - [4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?](#)
-

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Spānijā likumā noteiktie procenti ir paredzēti kā papildu aizsardzības līdzeklis, nosakot zaudējumu kompensācijas apmēru, ja nav panākta vienošanās starp pusēm un debitors nepilda saistības. Tas ir noteikts Civilt kodeksa (*Código Civil*) 1108. pantā, saskaņā ar kuru nenomaksātais parāds ir izsakāms vai konvertējams skaidras naudas izteiksmē.

Likumā noteiktie procenti nav skaidri definēti.

Tomēr pastāv dažādi likumā noteikto procentu veidi. Visizplatītākais veids ir jau iepriekšminētais veids, kas paredzēts Civilt kodeksā. Tomēr arī citos jautājumos tiesību akti paredz noteiktas procentu likmes, kuras daudzos gadījumos aprēķina atkarībā no likumā noteiktajiem procentiem. Gadījumos, kad šīs procentu likmes ir piemērojamas, tās var uzskatīt arī par „likumā noteiktajiem procentiem” tādā nozīmē, ka tās ir noteiktas ar likumu. Tās ir šādas:

- attiecībā uz hipotekārajiem kredītiem: 2013. gada 14. maija Likums Nr. 1/2013 groza Hipotēku likuma (*Ley Hipotecaria*) 114. pantu un paredz nokavējuma procentu likmes limitu, ņemot aizdevumu pamata dzīvesvietas iegādei, ja hipotēka ir pašam mājoklim, kas šobrīd ir vienāds ar likumā noteikto procentu apmēru reiz trīs jeb 11,5 %;
- Likuma Nr. 16/2011 par patēriņa kredītliģumiem (*Contratos de Crédito al Consumo*) 20.4. pantā augšējā robeža ir noteikta kā šādu darījumu likumā noteikto procentu apmērs reiz 2,5;
- Likuma Nr. 3/2004 par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos (*Lucha contra la morosidad en las operaciones mercantiles*) 7. pants paredz papildu astoņu punktu diferenciāli (līdz 2013. gadam – septiņi punkti), kuru pieskaita procentu likmei, kādu Eiropas Centrālā banka piemērojusi tās pēdējam refinansēšanas darījumam, kas veikts pirms kārtējā kalendārā gada ceturkšņa pirmās dienas (pašlaik 0,250 %);
- attiecībā uz apdrošināšanas lģumiem 1980. gada 8. oktobra Likuma Nr. 50/1980 par apdrošināšanas lģumiem (*Ley 50/1980, de 8 de octubre, de Contrato de Seguro*) 20.4. pantā ir paredzēts sods par apdrošināšanas kompāniju nepamatotu kavējumu, izmaksājot kompensāciju personām, kuras skar prasījumi, kurus sedz saskaņā ar šo personu parakstītajiem apdrošināšanas lģumiem, maksājot gada procentu likmi, kas ir vienāda ar likumā noteiktajiem procentiem, kas ir spēkā brīdī, kad iestājas maksājuma termiņš, pieskaitot 50 %, lai gan tiesnesis nevar piemērot apdrošinātājam gada procentu likmi, kas ir mazāka par 20 %, pēc tam, kad ir pagājuši divi gadi pēc prasības celšanas, neizmaksājot kompensāciju;
- pēc sprieduma spēkā esošie procenti (*interés procesal*), kas minēti 2000. gada 7. janvāra Civilprocesa likuma Nr.1/2000 (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) 576. pantā, kurā noteikts, ka tad, kad spriedums vai lģmums par naudas piespiedu samaksu ir pasludināts pirmajā instancē, kreditoram iestājas pienākums samaksāt gada procentus saskaņā ar likumā noteikto procentu likmi plus divi procentpunkti, vai procentu likmi, par kuru puses vienojas, vai likmi, ko paredz speciālā tiesību norma.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Procentu likme ik gadu tiek paredzēta budžeta tiesību aktos.

2006. gadā likme ir paredzēta 29. oktobra Likuma Nr. 48/2015 par Valsts Vispārējo Budžetu (*Presupuestos Generales del Estado*) Papildu noteikumos 2016. gadam:

- 3,00 procenti līdz 2016. gada 31. decembrim.

Procentu likmju attīstību var aplūkot Spānijas Bankas tīmekļa vietnes publikācijā:

http://www.bde.es/clientebanca/es/areas/Tipos_de_Interes/Tipos_de_interes/Otros_tipos_de_i/otros-tipos/Tabla_tipos_de_interes_legal.html

Kā norādīts atbildē uz iepriekšējo jautājumu, papildus Civilt kodeksa 1108. pantā paredzētajiem likumā noteiktajiem procentiem, nosakot kompensāciju nesamaksātu finansiālu prasījumu gadījumā, spēkā ir dažādi likumisko procentu veidi. Tie ir šādi:

- attiecībā uz hipotekārajiem kredītiem, 2013. gada 14. maija Likums Nr. 1/2013 groza Hipotēku Likuma 114. pantu un paredz nokavējuma procentu likmes limitu, ņemot aizdevumu pamata dzīvesvietas iegādei, ja hipotēka ir pašam mājoklim, kas šobrīd ir vienāds ar likumisko procentu apmēru reiz trīs jeb 11,5%;

- Likuma Nr. 16/2011 par Patēriņa Kredītliņumiem (*Contratos de Crédito al Consumo*) 20.4. pantā augšējā robeža ir noteikta kā šādu darījumu likumisko procentu apmērs reiz 2,5;

- Likuma Nr. 3/2004 par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos (*lucha contra la morosidad en las operaciones mercantiles*) 7. pants paredz papildu astoņu punktu diferenciāli (līdz 2013. gadam – septiņi punkti), kuru pieskaita procentu likmei, kādu Eiropas Centrālā banka piemērojusi tās pēdējam refinansēšanas darījumam, kas veikts pirms kārtējā kalendārā gada ceturkšņa pirmās dienas (pašlaik 0,250 %);

- attiecībā uz apdrošināšanas līgumiem 1980. gada 8. oktobra Likuma Nr.50/1980 par apdrošināšanas līgumiem (*Ley 50/1980, de 8 de octubre, de Contrato de Seguro*) 20.4. pantā ir paredzēts sods par apdrošināšanas kompāniju nepamatotu kavējumu, izmaksājot kompensāciju personām, kuras skar prasījumi, kurus sedz saskaņā ar šo personu parakstītajiem apdrošināšanas līgumiem, maksājot gada procentu likmi, kas ir vienāda ar likumā noteiktajiem procentiem, kas ir spēkā brīdī, kad iestājas maksājuma termiņš, pieskaitot 50 %, lai gan tiesnesis nevar piemērot apdrošinātājam gada procentu likmi, kas ir mazāka par 20 %, pēc tam, kad ir pagājuši divi gadi pēc prasības celšanas, neizmaksājot kompensāciju;

- pēc sprieduma spēkā esošie procenti (*interés procesal*), kas minēti 2000. gada 7. janvāra Civilprocesa Likuma Nr.1/2000 (*Ley de Enjuiciamiento Civil*) 576. pantā, kurā noteikts, ka tad, kad spriedums vai lēmums par naudas piespiedu samaksu ir pasludināts pirmajā instancē, kreditoram iestājas pienākums samaksāt gada procentus saskaņā ar likumā noteikto procentu likmi, pieskaitot divus procentpunktus, vai procentu likmi, par kuru puses vienojas, vai likmi, ko paredz speciālā tiesību norma.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Procentu likmju attīstību var aplūkot iepriekšējā atbildē norādītajā tīmekļa vietnē.

http://www.bde.es/clientebanca/es/areas/Tipos_de_Interes/Tipos_de_interes/Otros_tipos_de_i/otros-tipos/Tabla_tipos_de_interes_legal.html

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Jā, šajā tīmekļa vietnē:

http://www.bde.es/clientebanca/es/areas/Tipos_de_Interes/

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 04/04/2017

Likumiskie procenti - Horvātija

SATURS

- 1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?
- 2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?
- 3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?
- 4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?

Jā. Likumiskie procenti (*zakonska kamata*) ir procentu likme, ko finansiālu saistību parādniekam ir pienākums samaksāt par neizpildītu naudas summas prasījumu. Tāpēc parādniekam, kurš neizpilda finansiālas saistības, papildus pamatsummai ir jāsamaksā arī likumiskie procenti.

2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Vispārējais likums par likumiskajiem procentiem ir Civilsaistību likums (*Zakon o obveznim odnosima*) (*Narodne Novine* (NN; Horvātijas Republikas Oficiālais Vēstnesis), Nr. 35/05, 41/08, 125/11 un 78/15), 29.–31. pants. Minētais likums ir piemērojams, ja vien ar īpašiem tiesību aktiem nav paredzēts citādi attiecībā uz īpašām personām un īpašām attiecībām. Atbilstoši minētajam likumam nokavējuma procentus par parādiem, kas izriet no komercīgumiem un līgumiem starp tirgotāju un personu, kura ir publisko tiesību subjekts, nosaka reizi pusgadā, vidējo procentu likmi aizdevumiem nefinanšu sabiedrībām, kas apstiprināta uz laikposmu, kurš pārsniedz vienu gadu, un aprēķināta pārskata periodam pirms kārtējā sešu mēnešu perioda beigām, palielinot par pieciem procentu punktiem, bet citās attiecībās par trīs procentu punktiem.

Vidējo procentu likmi pārskata periodam nosaka Horvātijas Valsts banka (*Hrvatska narodna banka*), kurai tā jāpublicē 1. janvārī un 1. jūlijā *Narodne Novine* — Horvātijas Republikas Oficiālajā Vēstnesī.

Vidējā procentu likme, kas izmantota, lai aprēķinātu likumisko procentu likmes kārtējam sešu mēnešu periodam (no 2017. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam), ir 4,68 %. Tādējādi par periodu no 2017. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam likumisko procentu likme parādiem, kas izriet no komercīgumiem un līgumiem starp tirgotāju un personu, kura ir publisko tiesību subjekts, ir 9,68 %, bet citu veidu attiecībām (piemēram, attiecībām, kas izriet no kredītīgumiem un citiem civiltiesību līgumiem, ārpuslīgumiskām attiecībām — kompensācija, netaisna iedzīvošanās) tā ir 7,68 %.

Īpašais noteikums, kas nosaka likumisko procentu likmi konkrētiem parādiem, ir Finanšu darījumu un pirmsbankrota norēķinu likums (*Zakon o finansijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi*) (*Narodne Novine* (NN; Horvātijas Republikas Oficiālais Vēstnesis), Nr. 108/12, 144/12, 81/13, 112/13, 71/15 un 78/15). Minētais likums ir piemērojams attiecībā uz maksājumu kavējumiem komercdarījumos, kas saistīti ar preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu apmaiņā pret finansiālu atlīdzību, starp uzņēmējiem un uzņēmējiem un personām, kuras ir publisko tiesību subjekti, ja persona, kas ir publisko tiesību subjekts, ir parādnieks. Saskaņā ar minēto likumu likumiskie procenti par maksājumu kavējumiem ir procentu likme, kas vienāda ar etalonlikmi, pluss astoņi procentu punkti. Etalonlikme ir vienāda ar vidējo procentu likmi aizdevumiem nefinanšu sabiedrībām, kas apstiprināta uz laikposmu, kurš pārsniedz vienu gadu, un aprēķināta pārskata periodam pirms kārtējā sešu mēnešu perioda beigām, un palielināta par trīs procentu punktiem.

Vidējo procentu likmi pārskata periodam nosaka Horvātijas Valsts banka (*Hrvatska narodna banka*), kurai tā jāpublicē 1. janvārī un 1. jūlijā *Narodne Novine* — Horvātijas Republikas Oficiālajā Vēstnesī.

Etalonlikme, kas izmantota, lai aprēķinātu likumisko procentu likmes kārtējam sešu mēnešu periodam (no 2017. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam), ir 1,68 %. Tādējādi laikposmā no 2017. gada 1. janvāra līdz 30. jūnijam likumisko procentu likme par maksājumu kavējumiem komercdarījumos starp uzņēmējiem un uzņēmējiem un personām, kuras ir publisko tiesību subjekti, ja persona, kas ir publisko tiesību subjekts, ir parādnieks, ir 9,68 %.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Vidējo procentu likmi pārskata periodam nosaka Horvātijas Valsts banka (*Hrvatska narodna banka*), kurai tā jāpublicē 1. janvārī un 1. jūlijā *Narodne Novine* — Horvātijas Republikas Oficiālajā Vēstnesī.

Horvātijas Republikas Oficiālajam Vēstnesim “*Narodne Novine*” var piekļūt, noklikšķinot uz šādas saites: <https://narodne-novine.nn.hr/>.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 25/03/2019

Likumiskie procenti - Itālija

 Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

SATURS

- 1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?
- 2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?
- 3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?
- 4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Itālijā likumiskos procentus pievieno finansiālām saistībām.

Tiesiskais regulējums ir Itālijas Civillikuma (*Codice Civile*) 1282. pants, kurā noteikts, ka likvidētiem un maksājamiem prasījumiem automātiski uzkrājas procenti, ja vien tiesību akti vai īpašumtiesības neparedz citādi.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Par likumisko procentu summu reizi gadā lemj Itālijas Valsts kase, katra gada 15. decembrī izdodot dekrētu.

Ja puses ir vienojušās par procentu likmi, tiek izmantota to nolemtā likme. Tomēr par likmi jāvienojas rakstiski, un tā nedrīkst būt lielāka par maksimālo pieļaujamo likmi saskaņā ar Likumu par pārmērīgi augstas procentu likmes ierobežošanu (1996. gada 7. marta Likums Nr. 108), citādi procenti tiks uzskatīti par pārlieku augstiem un tādējādi — spēkā neesošiem. Šādos gadījumos procenti nav jāmaksā (Civillikuma 1815. pants).

Ja puses ir vienojušās piemērot norunāto procentu likmi, bet nav noteikušas apmēru, tiek piemērota likumiskā procentu likme.

Itālijas tiesiskajā sistēmā situācija attiecībā uz **nokavējuma procentiem** daļēji atšķiras no situācijas attiecībā uz likumiskajiem procentiem. Nokavējuma procenti ir paredzēti kā sods (parādniekam) un kompensācija (kreditoram). Tie ir saistīti ar finanšu saistību neizpildi pēc kavēta vai neveikta maksājuma par pakalpojumu tiesību aktos paredzētajā periodā vai balstoties uz pušu panākto vienošanos. Lai kreditors varētu pieprasīt nokavējuma procentus, parādniekam jābūt kavētiem maksājumiem. Termins „kavēti maksājumi” apzīmē parādnieka saistību izpildes kavējumu. Lai varētu uzskatīt, ka maksājumi ir kavēti, jābūt pagājušam

apmaksas termiņam un parādniekam jābūt iesniegtam paziņojumam par maksāšanu jeb formālam dokumentam, ar kuru kreditors aicina veikt maksājuma apmaksu.

Saskaņā ar Civillikumu nokavējuma procenti ir jāmaksā, piemērojot likumisko procentu likmi vai tiesību aktos noteikto likmi. Tomēr, ja par likumisko procentu likmi lielāki procenti bija jāapmaksā, pirms parādnieks saņēma paziņojumu par maksāšanu, procenti par kavētiem maksājumiem ir tādā pašā apmērā (Civillikuma 1224. pants).

Saskaņā ar Civillikuma 1284. pantu likumisko procentu likmi reizi gadā nosaka ekonomikas un finanšu ministrs. Izmantojot Itālijas Republikas Oficiālajā Vēstnesī publicēto dekrētu, ministrs maina likmi, pamatojoties uz valsts obligāciju gada vidējo ienesīgumu ne vairāk kā 12 mēnešu laikā, ņemot vērā gada laikā fiksēto inflāciju. Šis apmērs tiek noteikts ne vēlāk kā 15. decembrī gadu pirms tā gada, uz kuru attiecas likme. Ja jaunā likme nav noteikta līdz 15. decembrim, esošā likme paliks nemainīga arī nākamajā gadā.

Kopš 2017. gada 1. janvāra likumisko procentu likme ir 0,1 %.

Tabula, kurā norādītas procentu likmes izmaiņas laika gaitā, sākot ar 2010. gadu

1 %	No 2010. gada 1. janvāra līdz 2010. gada 31. decembrim	2009. gada 4. decembra Ministra dekrēts
1,5 %	No 2011 gada 1. janvāra līdz 2011. gada 31. decembrim	2010. gada 7. decembra Ministra dekrēts
2,5 %	No 2012. gada 1. janvāra līdz 2013. gada 31. decembrim	2011. gada 12. decembra Ministra dekrēts
1 %	No 2014. gada 1. janvāra līdz 2014. gada 31. decembrim	2013. gada 12. decembra Ministra dekrēts
0,5 %	No 2015. gada 1. janvāra līdz 2015. gada 31. decembrim	2014. gada 11. decembra Ministra dekrēts
0,2 %	No 2016. gada 1. janvāra līdz 2016. gada 31. decembrim	2015. gada 11. decembra Ministra dekrēts
0,1 %	No 2017. gada 1. janvāra līdz 2017. gada 31. decembrim	2016. gada 7. decembra Ministra dekrēts

Par likumisko procentu likmi augstāki procenti jānosaka rakstiski, citādi ir jāmaksā likumisko procentu likme.

Ja puses nav vienojušās par likmi no brīža, kad ir iesniegts dokuments, uz kura pamata ierosināta lieta, likumisko procentu likme būs vienāda ar īpašajā likumā paredzēto likmi attiecībā uz kavētiem maksājumiem komercdarījumos (skatīt tālāk). Šis noteikums attiecas arī uz šķīrējtiesas procesu ierosinošu darbību.

Īpaši tiesību akti attiecībā uz kavētiem maksājumiem komercdarījumos

Lai īstenotu Direktīvu 2000/35/EK par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos, Itālijas likumdevējs izdeva grozītu Likumdošanas dekrētu Nr. 231/2002. Tajā kā procenti par kavētiem maksājumiem komercdarījumos skaidri paredzēta par likumisko procentu likmi augstāka procentu likme. Saskaņā ar Likumdošanas dekrētu Nr. 231/2002 komercdarījumi ir "jebkāda veida līgumi starp uzņēmumiem vai starp uzņēmumiem un valsts iestādēm, kas ietver tikai vai lielākoties preču piegādi vai pakalpojumu sniegšanu, par to saņemot samaksu". Dekrēts paredz, ka komercdarījumu kontekstā "jebkurš, kas netaisnīgi cieš kavēta maksājuma dēļ, ir tiesīgs saņemt automātisku kavēta maksājuma procentu maksājumu, kas stājas spēkā bez formāla maksāšanas paziņojuma nepieciešamības, sākot no apmaksas termiņa beigu dienas", ja vien parādnieks nespēj pierādīt, ka nemaksāšana ir tādu apstākļu rezultāts, kuros viņš nav vainojams.

Saskaņā ar šo tiesību aktu komercdarījumos procentu par kavētiem maksājumiem pamatā ir likmes, ko katru gadu nosaka Ekonomikas un finanšu ministrija un kas apkopota tālāk redzamajā tabulā, norādot, ka: a) pirmajā gada pusē, uz kuru attiecas

kavējums, tiek izmantota tā gada 1. janvārī spēkā esošā likme; b) otrajā gada pusē, uz kuru attiecas kavējums, tiek izmantota tā gada 1. jūlijā spēkā esošā likme.

Tabula ar kavēto maksājumu procentu likmju izmaiņām laika gaitā, sākot ar 2010. gadu

KAVĒTO MAKSĀJUMU PROCENTU LIKMJU TABULA saskaņā ar Likumdošanas dekrētu 231/2002 Ar Likumdošanas Dekrēta 192/2012 ieviestajām izmaiņām					Pirms 31.12.12. pabeigtie darījumi
No	Līdz	ECB likme	Palielinājuma likme	Kopā	Likmes kopā
01.01.2010.	30.06.2010.	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
01.01.2010.	31.12.2010.	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
01.01.2011.	30.06.2011.	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
01.07.2011.	31.12.2011.	1,25 %	7,00 %	8,25 %	8,25 %
01.01.2012.	30.06.2012.	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
01.07.2012.	31.12.2012.	1,00 %	7,00 %	8,00 %	8,00 %
01.01.2013.	30.06.2013.	0,75 %	8,00 %	8,75 %	7,75 %
01.07.2013.	31.12.2013.	0,50 %	8,00 %	8,50 %	7,50 %
01.01.2014.	30.06.2014.	0,25 %	8,00 %	8,25 %	7,25 %
01.07.2014.	31.12.2014.	0,15 %	8,00 %	8,15 %	7,15 %
01.01.2015.	31.12.2015.	0,05 %	8,00 %	8,05 %	7,05 %
01.01.2016.	30.06.2016.	0,05 %	8,00 %	8,05 %	7,05 %
01.07.2016.	31.12.2016.	0,00 %	8,00 %	8,00 %	7,00 %

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Pieejamas vairākas tīmekļa vietnes, kas piedāvā bezmaksas programmatūru likumisko procentu un nokavējuma procentu aprēķināšanai.

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 22/01/2018

Likumiskie procenti - Kipra

SATURS

- 1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?
- 2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?
- 3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?
- 4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?

Kipras valsts tiesību aktos nav paredzēta “likumisko procentu likme”. Tomēr, ja tiek celta prasība tiesā, tiesnesim ir pilnvaras izdot rīkojumu samaksāt likumiskos procentus pēc iepriekš noteiktas likmes par periodu, sākot no prasības reģistrācijas dienas līdz sprieduma pieņemšanas dienai, ja attiecīgajos tiesību aktos nav paredzēta procentu maksāšana vai ja attiecībā uz prasībām, kas iesniegtas par līguma vai vienošanās pārkāpumiem, konkrētais līgums vai vienošanās neietver skaidru noteikumu, kurā ir norādīta procentu likme.

Pašreizējā likme ir 3,5 %, kas noteikta ar finanšu ministra īpašu rīkojumu, ko viņam ir pilnvaras koriģēt.

2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Lūdzu skatīt atbildi uz 1. jautājumu. Pašlaik spēkā esošā procentu likme ir 3,5 %.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Nav piemērojams. Lūdzu skatīt atbildi uz 1. jautājumu.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Nav piemērojams. Lūdzu skatīt atbildi uz 1. jautājumu.

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Vairumā gadījumu, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 13/05/2019

Likumiskie procenti - Luksemburga

 Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesens tika atjaunināta oriģinālvalodas [fr](#) versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlēties.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās: [en](#).

SATURS

- 1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?

- 2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?
- 3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?
- 4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Likumā noteiktā procentu likme ir procentu likme, ko ik gadu nosaka ar likumu un ko piemēro par novēlotu maksājamās summas apmaksu, ja puses nav iepriekš noteikušas citu likmi.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

☞ Kopš 2004. gada 18. aprīlī pieņemtā likuma, ar ko valsts tiesību aktos transponē 2000. gada 29. jūnija Direktīvu Nr. 2000/35/EK, nokavējuma procentu likmi komercdarījumiem (darījumiem starp uzņēmumiem vai starp uzņēmumiem un valsts iestādēm, kā rezultātā par atlīdzību tiek nodrošinātas preces vai pakalpojumi) atsevišķi nosaka, atsaucoties uz marginālo likmi, kas izriet no galvenās mainīgās likmes konkursa procedūras attiecībā uz refinansēšanas likmi, ko Eiropas Centrālā banka piemērojusi pēdējai no savām refinansēšanas operācijām, kas tiek veiktas pirms katra sešu mēnešu perioda pirmās kalendārās dienas. Novēlotu maksājumu gadījumos šī likme tiks palielināta par starpību (ja vien līgumā nav noteikts citādi, saskaņā ar 2004. gada 18. aprīļa likuma 5. pantu par maksājumu termiņiem un nokavējuma procentu likmēm).

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

/

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

☞ [LEGILUX](#)

☞ [Ministère de la Justice](#)

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 17/12/2019

Likumiskie procenti - Ungārija

SATURS

- 1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?
- 2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?
- 3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

- 4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?

Jā. Likumā noteikto procentu likme ir paredzēta 2013. gada V Likuma par civilkodeksu 6:47. pantā, kas saista to ar centrālās bankas procentu likmes noteikumiem. Likumā noteikto procentu likme, kas izriet no Ungārijas forintos (HUF) izteiktā parāda, pamatojas uz centrālās bankas procentu likmi, ko izlemj Ungārijas Valsts bankas Monetārā padome. Ja parāds ir izteikts ārvalstu valūtā, likumā noteiktā procentu likme ir procentu pamatlikme, ko izlemj attiecīgās valūtas centrālā emisijas banka, bet, ja šādas pamatlikmes nav, tā ir naudas tirgus procentu likme.

2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Likumā noteikto procentu juridiskais pamats ir Civill kodekss, saskaņā ar kuru procenti ir cena par citas personas naudu, kas pusei jāmaksā par jebkuru parādu, ja vien nav panākta cita vienošanās. Parādam piemērojamie likumā noteiktie procenti tiek iekasēti katru kalendāro pusgadu. Attiecīgā kalendārā pusgada pirmajā dienā spēkā esošā procentu likme piemērojama visam attiecīgā kalendārā pusgada periodam neatkarīgi no izmaiņām centrālās bankas procentu likmē šī pusgada laikā.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Nē.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Jā, Civill kodekss atrodams [Valsts tiesību aktu reģistrā](#) [*Nemzeti Jogszabálytár*]. Informācija par centrālās bankas procentu pamatlikmi ir atrodama Ungārijas Valsts bankas [tīmekļa vietnē](#).

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 16/10/2017

Likumiskie procenti - Malta

SATURS

- 1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?
- 2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?
- 3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?
- 4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?

Saskaņā ar Maltas tiesību aktiem netiek izmantots termins „likumā noteiktie procenti” — tā vietā tiek izmantots termins „likumiskie nokavējuma procenti”. Šī frāze ir minēta Maltas Komerckodeksā, kurā termins ir definēts kā „vienkārša procentu likme par nokavētu maksājumu, kas vienāda ar atsaucēs likmes un vismaz astoņu procentu (8 %) summu”.

2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Maltas tiesību akti nosaka tikai vienu procentu likmi — astoņu procentu apmērā (8 %). Šīs likmes juridiskais pamats ir Komerckodekss, Maltas likumu 13. nodaļa, it īpaši minētā kodeksa II sadaļas IA apakšsadaļa.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Kreditors ir tiesīgs saņemt procentu maksājumus par nokavētu samaksu, sākot ar nākamo dienu pēc līgumā noteiktā maksājuma datuma vai maksājuma termiņa beigu datuma. Ja maksājuma datums vai termiņš nav noteikts līgumā, kreditors ir tiesīgs saņemt nokavētu maksājumu, pārsniedzot kādu no šiem laika ierobežojumiem:

- trīsdesmit kalendārās dienas pēc tam, kad debitors saņēmis rēķinu;
- trīsdesmit kalendārās dienas pēc preču vai pakalpojumu saņemšanas datuma, ja rēķina saņemšanas datums nav zināms;
- trīsdesmit kalendārās dienas pēc preču vai pakalpojumu saņemšanas datuma, ja debitors rēķinu saņem agrāk nekā preces vai pakalpojumus;
- trīsdesmit kalendārās dienas pēc datuma, kad saskaņā ar likumu vai līgumu produkts ir jāpārbauda vai jāapstiprina, ja debitors rēķinu saņēmis agrāk vai šādas pieņemšanas vai pārbaudes norises datumā.

Piemērojamā atsaucēs likme pirmajā attiecīgā gada semestrī ir likme, kas ir spēkā tā gada 1. janvārī, bet otrajā attiecīgā gada semestrī piemērojama likme, kas ir spēkā tā gada 1. jūlijā.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Maltas Komerckodekss, Maltas likumu [13. nodaļa](#) ir brīvi pieejama tiešsaistē.

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 22/03/2017

Likumiskie procenti - Nīderlande

SATURS

- [1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?](#)
- [2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?](#)

- 3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?
- 4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?

Nīderlandē nav likumisko procentu. Runa ir par procentiem, ko kreditors var uz likuma pamata pieprasīt novēlota maksājuma gadījumā.

Tiek nošķirti likumiski procenti par nekomerciālu darījumu (Civilkodeksa 6:119. pants) un likumiski procenti par komerciālu darījumu (Civilkodeksa 6:119.a pants).

Likumiskus procentus par nekomerciālu darījumu piemēro visiem nolīgumiem ar privātpersonām vai privātiem klientiem.

Likumiskus procentus par komerciālu darījumu piemēro visiem nolīgumiem ar komercsabiedrībām un valdības iestādēm.

2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Likumiskie procenti par nekomerciālu darījumu ir 2 %. Likumiskie procenti par komerciālu darījumu ir 8 %.

Likumiskie procenti var svārstīties.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 21/08/2019

Likumiskie procenti - Austrija

SATURS

- 1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?
- 2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?
- 3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?
- 4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Likumā noteikto procentu likmes reglamentē Austrijas Civillkodeksa (*Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch*, ABGB) 1000. pants. **No kavējuma procentu** likmes ar uzņēmējdarbību saistītos juridiskos darījumos uzņēmumu starpā, kā arī publisko tiesību regulētu uzņēmumu un juridisko personu starpā reglamentē ABGB 1333. pants un Austrijas Komerckodeksa (*Unternehmensgesetzbuch*, UGB) 456. pants.

ABGB 1000. pants piemērojams procentiem, „ko paredz likums vai kuriem nav noteikta likme.” ABGB 1000. panta 2. punkts paredz gadījumus, kuros procentus var piemērot procentiem (saliktie procenti).

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Saskaņā ar ABGB 1000. panta 1. punktu likumā noteiktie procenti ir četri procenti gadā. Tas pats attiecas uz likumā noteiktajiem nokavējuma procentiem saskaņā ar ABGB 1333. panta 1. punktu kopā ar ABGB 1000. panta 1. punktu. Šī procentu likme piemērojama arī vienpusējiem darījumiem.

Par kavētiem nenomaksāto parādu maksājumiem ar uzņēmējdarbību saistītos juridiskos darījumos uzņēmumu starpā, kā arī publisko tiesību regulētu uzņēmumu un juridisko personu starpā saskaņā ar UGB 456. pantu papildus procentu pamatlikmei tiek piemērota nokavējuma procentu likme 9,2 procentpunktu apmērā. Procentu pamatlikme attiecīgajā pusgada periodā ir tā, kas bija spēkā šī perioda pirmajā kalendārā dienā. Procentu pamatlikme ir atrodamā Austrijas Valsts bankas tīmekļa vietnē <http://www.oenb.at> sadaļā „Services” (Pakalpojumi) / „Interest rates and exchange rates” (Procentu likmes un valūtu kursi).

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Saskaņā ar ABGB 1000. panta 2. punktu kreditors var piemērot naudas prasījuma procentus, ja puses ir par to skaidri vienojušās. Pat, ja puses nav panākušas vienošanos, saliktos procentus četrus procentus apmērā gadā var iekasēt no tiesvedības uzsākšanas dienas (kad tiek celta prasība pret atbildētāju), ja prasība tiek celta par nesamaksājamiem procentiem. Austrijas tiesību akti neaizliedz saliktos procentus.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Iepriekšminētos Austrijas Civillkodeksa un Austrijas Komerckodeksa noteikumus var bez maksas (vācu valodā) apskatīt Austrijas Federālās kancelejas tīmekļa vietnē (*Bundeskanzleramt*) (<http://www.ris.bka.gv.at/>) sadaļā „Bundesrecht” / „Bundesrecht konsolidiert”.

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 01/03/2018

Likumiskie procenti - Polija

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [pl](#) versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

Jau ir pieejami tulkojumi šādās valodās: [en](#).

SATURS

- 1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?
 - 2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?
 - 3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?
 - 4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?
-

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?

Saskaņā ar 1964. gada 23. aprīļa likuma - Civill kodeksa [2014. gada Likumu vēstnesis (*Dziennik Ustaw*), 121. pozīcija, ar grozījumiem, turpmāk — „CK”] - 359. panta 1. punktu procenti par naudas summu maksājami tikai tad, ja tie izriet no juridiska darījuma vai likuma, tiesas nolēmuma vai citas kompetentas iestādes lēmuma. Ja procentu līmenis nav norādīts citādi, likumā noteiktie procenti maksājami, piemērojot likmi, kas atbilst Polijas Valsts bankas atsaucēs likmei, pieskaitot tai 3,5 procentpunktus.

Attiecībā uz kavēto maksājumu procentiem saskaņā ar CK 481. panta 1. punktu, ja kavēto maksājumu procentu likme nav norādīta, likumā noteiktie kavēto maksājumu procenti maksājami, piemērojot likmi, kas atbilst Polijas Valsts bankas atsaucēs likmei, pieskaitot tai 5,5 procentpunktus. Tomēr, ja parādam noteikti procenti ar lielāku likmi, kreditors par kavētajiem maksājumiem var pieprasīt procentus ar šo lielāko likmi.

2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Saskaņā ar CK 359. panta 2. punktu likumā noteiktajiem procentiem piemērota likme, kas atbilst Polijas Valsts bankas atsaucēs likmei, pieskaitot tai 3,5 procentpunktus. Tieslietu ministrs paziņo par likumā noteikto procentu līmeni, ievieojot paziņojumu Polijas Oficiālajā Vēstnesī (*Monitor Polski*). Pašlaik saskaņā ar tieslietu ministra 2016. gada 7. janvāra paziņojumu no 2016. gada 1. janvāra likumā noteikto procentu līmenis ir 5 % gadā, un likumā noteikto procentu līmenis par kavētajiem maksājumiem ir 7 % gadā.

Procentus komercdarījumos reglamentē 2013. gada 8. marta likums par maksāšanas kārtību komercdarījumos (2013. gada Likumu vēstnesis, 403. pozīcija ar grozījumiem), un procentu līmenis vienmēr ir noteikts attīstības ministra izdotajā paziņojumā. Pašlaik saskaņā ar 2016. gada 7. janvāra paziņojumu no 2016. gada 1. janvāra līdz 2016. gada 30. jūnijam likumā noteikto procentu līmenis attiecībā uz kavējumiem komercdarījumos ir 9,50 % gadā.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Lai iegūtu papildinformāciju par pašreizējiem Polijas Valsts bankas procentu likmju līmeņiem, tostarp atsaucēs likmi, lūdzu, apmeklējiet Polijas Valsts bankas tīmekļa vietni: <http://www.nbp.pl/home.aspx?f=/dzienne/stopy.htm>

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Tieslietu ministra un attīstības ministra izdotie paziņojumi par likumā noteikto procentu līmeni (komercdarījumos) ir pieejami Valdības tiesību aktu centra tīmekļa vietnē (*Rządowe Centrum Legislacji – RCL*): <http://www.monitorpolski.gov.pl/Wyszukiwanie/tabid/114/Title/odsetki/Default.aspx>

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā

Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 22/01/2018

Likumiskie procenti - Portugāle

Lūdzu, ņemiet vērā, ka šai lapai nesen tika atjaunināta oriģinālvalodas [pt](#) versija. Mūsu tulkotāji pašlaik gatavo versiju valodā, kuru esat izvēlējies.

SATURS

- 1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?
- 2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?
- 3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?
- 4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Likumā noteiktie procenti

Jā, Portugāles tiesību aktos ir paredzētas likumā noteiktās procentu likmes.

Procentus var noteikt puses vai likums. Kad procentus nosaka puses, tos dēvē par līgumā paredzētajiem procentiem. **Kad procentus nosaka likums, tos dēvē par likumā noteiktajiem procentiem.**

Līgumā paredzētie un likumā noteiktie procenti var būt piemērojami **civiltiesību vai komerciesību subjektiem.**

Procentu nolūks

Vispārīgi runājot, pastāv divi procentu veidi — aizdevuma lietošanas procenti (piemēram, par aizdevumu maksājami procenti) un soda procenti (piemēram, procenti saistību nepildīšanas gadījumā).

Likumā noteiktie procenti par saistību nepildīšanu

Kad debitors **nepilda finanšu saistības**, vispārējs noteikums ir tāds, ka **par saistību nepildīšanu maksājamā kompensācija uzskatāma par likumā noteiktajiem procentiem**, ko aprēķina, sākot ar debitora saistību nepildīšanas datumu. Finanšu saistības ir pienākums maksāt naudu otrai pusei.

Saistību nepildīšanas laiks

Uzskatāms, ka debitors nepilda saistības, tiklīdz viņš ar tiesas palīdzību vai ārpus tiesas ceļā ticis informēts par nepieciešamību pildīt saistības.

Tomēr ir trīs gadījumi, kuros uzskatāms, ka debitors nepilda saistības, pat ja viņš nav ticis informēts:

1. ja saistībām tika noteikts fiksēts periods;
2. ja saistības radušās prettiesiskas darbības rezultātā;
3. ja debitors izvairās no paziņojuma; šajā gadījumā tiek uzskatīts, ka debitors ticis informēts datumā, kurā viņam parasti tiktu izsniegts paziņojums.

Ja kredīts ir nelikvīds, saistību nepildīšana netiek fiksēta, līdz kredīts kļūst likvīds, ja vien nelikviditāte nav debitora vaina. Ja debitors ir atbildīgs par prettiesisku darbību vai risku, tiek uzskatīts, ka viņš nepilda saistības no datuma, kurā viņam tika izsniegts oficiāls paziņojums, ja vien jau nav konstatēta saistību nepildīšana saskaņā ar šī punkta pirmās daļas noteikumiem.

Kredīta procentu dzēšana vai atcelšana

No brīža, kad piemērojami kredīta procenti, tie ne vienmēr ir atkarīgi no kredīta pamatsummas. Procentus un pamatsummu var pārnest vai atcelt vienu bez otra.

Daļēju maksājumu novirzīšana

Valsts tiesību aktos attiecībā uz maksājumu novirzīšanu paredzēti šādi noteikumi:

(i) kad debitoram papildus kapitālam jāsedz izmaksas vai procenti vai jāizmaksā kompensācija kreditoram saistību nepildīšanas dēļ, maksājums, kas nav pietiekams pilnas summas segšanai, tiks pieskaitīts izmaksām, kompensācijai, procentiem un kapitālam minētajā secībā;

(ii) novirzīšanu kapitālam var veikt tikai pašu pēdējo, ja vien kreditors nepiekrīt citai kārtībai.

Saliktie procenti

Noteiktos gadījumos parastajiem procentiem var uzkrāties soda procenti (saliktie procenti).

Lai procentiem uzkrātos papildu procenti, jārodas kādai no tālāk minētajām situācijām.

Debitors ar tiesas palīdzību jāinformē, ka uzkrātie procenti jāpārvērš kapitālā, vai debitoram jāmaksā procenti saskaņā ar kapitalizācijas sodu.

Pārvērst kapitālā var tikai procentus, kas atbilst vismaz viena gada periodam. Šie salikto procentu ierobežojumi nav piemērojami, ja tie pārkāpj nozares konkrētos noteikumus vai praksi (piemēram, ja aizdevumus piešķirušas finanšu iestādes, uz kurām attiecas īpaši noteikumi).

Valsts judikatūra nosaka, ka soda procentiem nevar uzkrāties soda procenti. Līdz ar to likumā noteiktajiem procentiem, kuri nav samaksāti finanšu saistību nepildīšanas dēļ, principā nevar uzkrāties procenti. Tas neskar nekādu šīs interpretācijas variantu judikatūrā un likuma sniegto iespēju piemērot obligāto soda naudu, kad naudas summas apmaksā tiek pieprasīta tiesas sprieduma ceļā.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Likumā noteiktās procentu likmes atšķiras atkarībā no tā, vai tās ir saistītas ar **civiltiesību subjektu vai **komerctiesību subjektu** procentiem.**

Likumā noteiktie civiltiesību subjektu procenti

Likumā noteiktos civiltiesību subjektu procentus nosaka kopīgais ministrijas (tieslietu un finanšu ministru) rīkojums (*Portaria*) saskaņā ar Portugāles Civilt kodeksa (*Código Civil*) 449. panta 1. punktu. 2015. gada decembrī (rakstīšanas brīdī) civiltiesību subjektu procentu likmes noteica 2003. gada 8. aprīļa Ministru rīkojums Nr. 291/03.

Likumā noteiktie komerctiesību subjektu procenti

Likumā noteiktos komerctiesību subjektu procentus par neatmaksāto kredītu parasti maksā komercsabiedrības, atsevišķi uzņēmumi vai juridiskās personas un it īpaši par kredīta veidiem, kas norādīti tālāk minētajā 2013. gada 10. maija Dekrētlikumā Nr. 62/2013.

Likumā noteiktos komerctiesību subjektu procentus nosaka kopīgais ministrijas (tieslietu un finanšu ministru) rīkojums saskaņā ar Portugāles Komerckodeksa (*Código Comercial*) 102. panta 3.-5. punktu. Šā teksta sagatavošanas laikā 2015. gada decembrī komerctiesību subjektu procentu noteikšanu reglamentēja 2013. gada 26. augusta Ministrijas rīkojums Nr. 277/13, saskaņā ar kuru komerctiesību subjektu procentu likmes tiek noteiktas reizi divos gados.

Apmēru katrai 2013. gada 26. augusta Ministrijas rīkojumā Nr. 277/13 minētajai procentu likmei nosaka Valsts kases un finanšu ģenerāldirektorāta (*Direcção Geral do Tesouro e Finanças*) paziņojums, kas līdz katra gada 15. janvārim un 15. jūlijam tiek publicēts Republikas dienasgrāmatas 2. sērijā.

2013. gada 26. augusta Ministrijas rīkojums Nr. 277/13 paredz divas komercietību subjektu procentu soda likmes, kas atšķiras atkarībā no attiecīgajiem darījumiem.

1. Pirmā ir procentu likme, kas piemērojama maksājumu kavējumiem komercdarījumos uzņēmumu starpā vai uzņēmumu un publisku organizāciju starpā, un to paredz 2013. gada 10. maija Dekrētlukums Nr. 62/2013.
2. Otrā ir papildu soda procentu likme, kas piemērojama citām darbībām un saistīta ar kredītu, kas jāatmaksā komercsabiedrībām, atsevišķiem uzņēmumiem vai juridiskām personām, un to paredz Portugāles Komerckodeksa 102. panta 3. punkts.

Likumā noteiktās civiltiesību subjektu un komercietību subjektu procentu likmes laika gaitā mainās. Tāpēc, aprēķinot procentus, jāņem vērā dažādas likmes, kas piemērojamas katrai saistību nepildīšanas perioda daļai.

Praktisku apsvērumu dēļ šeit minētas tikai pēdējo gadu likumā noteiktās procentu likmes. Šīs faktu lapas saturs ir paredzēts tikai informatīviem nolūkiem, un tas neaizstāj iepazīšanos ar katrā konkrētajā gadījumā piemērojamo valsts tiesību aktu regulējumu.

Nesamaksātajiem likumā noteiktajiem procentiem tiek piemēroti obligāti papildu procenti 5 % apmērā, ja naudas summas apmaksā pieprasīta ar tiesas spriedumu. Šajā gadījumā tiks automātiski noteikta parāda procentu likme — 5 % gadā (šajā saistībā nav nepieciešams neviens cits tiesas nolēmums), skaitot no sprieduma spēkā stāšanās datuma. Šī obligātā soda nauda saskaņā ar Portugāles Civilkodeksa 829.a panta 4. punktu nepieciešamības gadījumā tiek pieskaitīta soda procentiem vai nesamaksātajai kompensācijai.

Likumā noteiktie procenti no 1980. gada 5. augusta līdz šodienai

No 05.08.1980 līdz 22.05.1983 [(1021 diena) — 1980. gada 24. jūnija Dekrētlukums Nr. 200-C/80 un 1980. gada 31. jūlija Ministrijas rīkojums Nr. 447/80]	15 %
No 23.05.1983 līdz 28.04.1987 [(1437 dienas) — 1983. gada 18. maija Ministrijas rīkojums Nr. 581/83]	23 %
No 29.04.1987 līdz 29.09.1995 [(3076 dienas) — 1987. gada 24. aprīļa Ministrijas rīkojums Nr. 339/87]	15 %
No 30.09.1995 līdz 16.04.1999 [(1295 dienas) — 1995. gada 25. septembra Ministrijas rīkojums Nr. 1171/95]	10 %
No 17.04.1999 līdz 30.04.2003 [(1475 dienas) — 1999. gada 12. aprīļa Ministrijas rīkojums Nr. 263/99]	7 %
No 01.05.2003 [(1475 dienas) — 2003. gada 8. aprīļa Ministrijas rīkojums Nr. 291/03]	4 %

Likumā noteiktās komercietību subjektu procentu likmes no 1995. gada 28. septembra līdz šodienai

No 28.09.1995 līdz 16.04.1999 [1995. gada 23. septembra Ministrijas rīkojums Nr. 1167/95]	15 %
No 17.04.1999 līdz 30.09.2004 [1999. gada 12. aprīļa Ministrijas rīkojums Nr. 262/99]	12 %
No 01.10.2004 līdz 31.12.2004 [2004. gada 30. oktobra Valsts kases ģenerāldirektorāta (<i>Direcção-Geral do Tesouro</i> jeb „DGT”) Paziņojums Nr. 10097/04]	9,01 %
2005. gada pirmā puse [19. jūlija Ministrijas rīkojums Nr. 597/2005 un 2005. gada 14. janvāra DGT Paziņojums Nr. 310/2005]	9,09 %
2005. gada otrā puse [19. jūlija Ministrijas rīkojums Nr. 597/2005 un 2005. gada 25. jūlija DGT Paziņojums Nr. 6923/2005]	9,05 %

2006. gada pirmā puse [2006. gada 11. janvāra DGT Paziņojums Nr. 240/2006]	9,25 %
2006. gada otrā puse [2006. gada 10. jūlija DGT Paziņojums Nr. 7706/2006]	9,83 %
2007. gada pirmā puse [2007. gada 5. janvāra DGT Paziņojums Nr. 191/2007]	10,58 %
2007. gada otrā puse [2007. gada 30. jūlija Valsts kases un finanšu ģenerāldirektorāta (<i>Direcção-Geral do Tesouro e Finanças</i> jeb „DGTF”) Paziņojums Nr. 13665/2007]	11,07 %
2008. gada pirmā puse [2008. gada 29. janvāra DGTF Paziņojums Nr. 2152/2008]	11,20 %
2008. gada otrā puse [2015. gada 14. jūlija DGTF Paziņojums Nr. 19995/2008]	11,07 %
2009. gada pirmā puse [2009. gada 14. janvāra DGTF Paziņojums Nr. 1261/2009]	9,50 %
2009. gada otrā puse [2009. gada 1. jūlija DGTF Paziņojums Nr. 12184/2009]	8 %
2010. gada pirmā puse [2010. gada 4. janvāra DGTF Paziņojums Nr. 597/2010]	8 %
2010. gada otrā puse [2010. gada 12. jūlija DGTF Paziņojums Nr. 13746/2010]	8 %
2011. gada pirmā puse [2011. gada 21. janvāra DGTF Paziņojums Nr. 2284/2011]	8 %
2011. gada otrā puse [2011. gada 14. jūlija DGTF Paziņojums Nr. 14190/2011]	8,25 %
2012. gada pirmā puse [2012. gada 17. janvāra DGTF Paziņojums Nr. 692/2012]	8 %
2012. gada otrā puse [2012. gada 24. jūlija DGTF Paziņojums Nr. 9944/2012]	8 %
2013. gada pirmā puse [2013. gada 11. jūlija DGTF Paziņojums Nr. 584/2013]	7,75 %
2013. gada otrā puse Darbības, uz kurām attiecas Dekrētlukums (<i>Decreto-lei</i>) Nr. 62/2013[2013. gada 17. septembra DGTF Paziņojums Nr. 11617/2013]	8,50 %
Citas darbības [2013. gada 23. augusta DGTF Paziņojums Nr. 10478/2013]	7,50 %
2014. gada pirmā puse Darbības, uz kurām attiecas Dekrētlukums Nr. 62/2013	8,25 %
Citas darbības [2014. gada 24. janvāra DGTF Paziņojums Nr. 1019/2014]	7,25 %
	8,15 %

2014. gada pirmā puse Darbības, uz kurām attiecas Dekrētlukums Nr. 62/2013	
Citas darbības [2014. gada 16. jūlija DGTF Paziņojums Nr. 8266/2014]	7,15 %
2015. gada pirmā puse Darbības, uz kurām attiecas Dekrētlukums Nr. 62/2013	8,05 %
Citas darbības [2015. gada 19. janvāra DGTF Paziņojums Nr. 563/2015]	7,05 %
2015. gada otrā puse Darbības, uz kurām attiecas Dekrētlukums Nr. 62/2013	8,05 %
Citas darbības [2015. gada 14. jūlija DGTF Paziņojums Nr. 7758/2015]	7,05 %

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Papildinformācija par likumā noteiktās procentu likmes aprēķināšanu atrodama Tieslietu ministrijas Valsts kases un finanšu ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē.

<http://www.dgft.pt/aviso-e-circulares/taxas-de-juros-moratorios>

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Tiesīsaistes piekļuve atbildē uz 3. jautājumu minētajai tīmekļa vietnei ir bez maksas.

Brīdinājums

Šajā faktu lapā ietvertā informācija ir vispārīga un nav izsmeļoša. Tā nav saistoša kontaktpunktam, Eiropas Tiesiskās sadarbības tīklam civillietās un komercietās, tiesām vai jebkurām citām personām. Tā neaizstāj iepazīšanos ar piemērojamo spēkā esošo tiesību aktu regulējumu.

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 28/02/2020

Likumiskie procenti - Rumānija

SATURS

- 1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?
- 2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?
- 3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?
- 4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?

Valdības rīkojums Nr. 13/2011 par likumā noteiktajiem aizdevuma lietošanas un soda procentiem maksājumu saistību nepildīšanas gadījumā un par konkrētu finanšu un fiskālo pasākumu regulēšanu banku sektorā paredz juridiskus regulējumu attiecībā uz:

- likumā noteiktajiem aizdevuma lietošanas procentiem (debitora nesamaksātie procenti par summu, kas viņam/viņai jāatmaksā noteiktā termiņā — tos aprēķina periodam pēc nesamaksātās summas apmaksas termiņa);
- likumā noteiktajiem soda procentiem (debitora nesamaksātie procenti par summu, kas viņam/viņai jāmaksā par saistību nepildīšanu noteiktajā apmaksas termiņā).

Saskaņā ar Valdības rīkojuma Nr. 13/2011 2. pantu uz maksāšanas pienākumu saskaņā ar tiesību aktiem vai līguma noteikumiem atkarībā no gadījuma attiecas aizdevuma lietošanas un/vai soda procenti; ja puses nav vienojušās par skaidriem noteikumiem, maksājamā likme ir katram no tiem atbilstošā likumā noteiktā likme.

2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Aizdevuma lietošanas / likumā noteikto soda / parasto procentu juridiskā regulējuma pamatā ir Valdības rīkojuma Nr. 13/2011 3.-5. pants par maksāšanas pienākumiem piemērojamiem aizdevuma lietošanas un soda procentiem un konkrētu finanšu un fiskālo pasākumu regulēšanu banku sektorā.

3. pants — (1) Likumā noteiktā aizdevuma lietošanas procentu likme ir Rumānijas Valsts bankas (*Banca Națională a României*) atsauces procentu likme, kas ir saskaņā ar Rumānijas Valsts bankas Direktoru padomes lēmumu noteiktā monetārās politikas procentu likme.

(2) Likumā noteiktā soda procentu likme ir atsauces procentu likme, kam pieskaitīti 4 procentpunkti.

(2¹) Darījumos starp profesionāļiem, kā arī starp profesionāļiem un līgumslēdzējām iestādēm likumā noteiktā soda procentu likme ir atsauces procentu likme, kam pieskaitīti 8 procentpunkti.

(3) Tiesiskajās attiecībās, kas neizriet no komercuzņēmuma darbības, atkārtoti publicētā Likuma Nr. 287/2009 par civilkodeksu 3. panta 3. punkta izpratnē likumā noteikto procentu likmi nosaka saskaņā ar 1. un 2. punktu, samazinot to par 20 %.

(4) Rumānijas Valsts banka publicē tās atsauces procentu likmi Rumānijas Oficiālā Vēstneša I daļā, kad vien monetārās politikas procentu likme mainās.

4. pants — Tiesiskajās attiecībās ar pārrobežu ietekmi, kurās piemērojami Rumānijas tiesību akti un maksājums jāveic ārvalstu valūtā, likumā noteiktie procenti ir 6 % gadā.

5. pants — (1) Tiesiskajās attiecībās, kas neizriet no komercuzņēmuma darbības, atkārtoti publicētā Likuma Nr. 287/2009 par civilkodeksu 3. panta 3. punkta izpratnē procentu likme nedrīkst pārsniegt likumā noteiktos procentus par vairāk nekā 50 % gadā.

(2) Jebkādas klauzulas, kas pārkāpj 1. punkta noteikumus, nav spēkā. Šajā gadījumā kreditors zaudē tiesības pieprasīt likumā noteiktos procentus.

(3) Parastās procentu likmes spēkā esamību nosaka atsauce uz likumā noteiktajiem procentiem, kas ir spēkā piemērošanas dienā.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Valdības rīkojuma Nr. 13/2011 3. panta 1. punkts par maksāšanas pienākumiem piemērojamiem likumā noteiktajiem aizdevuma lietošanas un soda procentiem un konkrētu finanšu un fiskālo pasākumu regulēšanu banku sektorā paredz, ka likumā noteikto procentu likme ir Rumānijas Valsts bankas atsauces procentu likme, kas ir saskaņā ar Rumānijas Valsts bankas Direktoru padomes lēmumu noteiktā monetārās politikas procentu likme. Tā ir publicēta Rumānijas Valsts bankas tīmekļa vietnē: <http://www.bnr.ro/Monetary-Policy--3318.aspx>

Lai uzzinātu likumā noteikto procentu likmes aprēķina metodi dažādos gadījumos, skatiet iepriekšējo atbildi.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Jā, rumāņu valodā — Valdības rīkojums Nr. 13/2011 par maksāšanas pienākumiem piemērojamiem likumā noteiktajiem aizdevuma lietošanas un soda procentiem un konkrētu finanšu un fiskālo pasākumu regulēšanu banku sektorā. Skatiet Rumānijas Valsts bankas tīmekļa vietni <http://www.bnr.ro/apage.aspx?pid=404&actId=324573>

Jā, angļu valodā par Rumānijas Valsts bankas atsaucē procentu likmi. Skatiet Rumānijas Valsts bankas tīmekļa vietni <http://www.bnr.ro/Monetary-Policy--3318.aspx>

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 21/02/2017

Likumiskie procenti - Slovēnija

SATURS

- 1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?
- 2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?
- 3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?
- 4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

Procentu jēdziens ir definēts Saistību tiesību kodeksa (*Obligacijski zakonik*; turpmāk — STK) 374. pantā (*Uradni list RS* (Slovēnijas Republikas Oficiālais Vēstnesis); UL RS Nr. [97/07](#) — oficiālais konsolidētais teksts, un [64/16](#) — Konstitucionālās tiesas lēmums), kas paredz, ka debitors papildus pamatsummai maksā procentus, kad to paredz tiesību akti vai vienošanās kreditora un debitora starpā.

Ja debitors kavē finansiālo saistību pildīšanu, viņš saskaņā ar STK 378. panta 1. punktu papildus pamatsummai maksā arī procentus.

Līgumā paredzētos procentus reglamentē STK 382. pants, kas paredz, ka līgumslēdzējas puses var vienoties, ka debitors no finansiālo saistību rašanās līdz to apmaksas termiņam papildus pamatsummai maksā līgumā paredzētos procentus.

Slovēnijā saliktie procenti ir aizliegti — tas nozīmē, ka vēl nesamaksātiem procentiem neuzkrājas procenti, ja vien tiesību akti neparedz citādi. Līdz ar to līguma noteikums, kas paredz procentu pieskaitīšanu nesamaksātiem procentiem, nav spēkā. Tomēr līgumā var vienoties, ka procentu likme var kļūt augstāka, ja debitors laikus nesamaksā procentus.

Tomēr Patērētāju aizsardzības likuma (*Zakon o varstvu potrošnikov*) 27.a pants (UL RS Nr. 98/04 — oficiālais konsolidētais teksts, 114/06 — ZUE, Nr. 126/07, 86/09, 78/11, 38/14 un 19/15) paredz, ka neatkarīgi no vispārīgajiem saistību noteikumiem gadījumā, ja patērētājs kavē apmaksu, līgumslēdzējas puses var nepieņemt piemērot augstākas procentu likmes nekā STK noteiktās.

Saskaņā ar STK, ja norunātā nokavējuma vai līgumā paredzētā procentu likme ir par vairāk nekā 50 % augstāka par likumā noteikto nokavējuma procentu likmi, šāda vienošanās uzskatāma par līgumu, kas vērsts uz iedzīvošanos, ja vien kreditors nespēj pierādīt, ka nav guvis labumu no debitora grūtībām vai sarežģītās finansiālās situācijas, debitora nepietiekamās pieredzes, nevērības vai atkarības vai ka sev vai kādam citam gūtais labums nav acīmredzami nesamērīgs ar to, ko kreditors sniedza vai apņēmas sniegt vai izdarīt. Šis pieņēmums nav piemērojams komercilīgumiem, t. i., ekonomisko darbību īstenojošu uzņēmumu (uzņēmumi un citas juridiskās personas, kas īsteno ekonomisko darbību, vai individuālie komersanti) starpā noslēgtiem līgumiem.

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

STK 378. panta 2. punkts paredz, ka kavējuma procentu likme ir 8 % gadā, ja vien tiesību aktos nav noteikts citādi. Saskaņā ar STK 379. pantu kreditors un debitors var vienoties par nokavējuma procentu likmi, kas augstāka vai zemāka par tiesību aktos paredzēto nokavējuma procentu likmi (līgumā norunātā procentu likme). Kā jau tika uzsvērts, vienošanos par augstāku nokavējuma procentu likmi nevar panākt, ja maksājumu kavē patērētājs, kurš ir līgumslēdzēja puse.

Īpašs procentu likmi reglamentējošs likums ir Likums par likumā noteikto kavējuma procentu likmi (*Zakon o predpisani obrestni meri zamudnih obresti*) (UL RS Nr. 11/07 — oficiālais konsolidētais teksts, turpmāk — "ZPOMZO-1"). Šī likuma 2. pants paredz, ka likumā noteiktā nokavējuma procentu likme saskaņā ar 3. panta 1. punkta d) apakšpunktu Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 29. jūnija Direktīvā 2000/35/EK par maksājumu kavējumu novēršanu komercdarījumos (OV L 200, 8.8.2000., 35. lpp.) ir vadošā procentu likme, kam pieskaitīti 8 procentpunkti. Likumā noteiktā procentu likme piemērojama uz sešu mēnešu periodu, sākot no 1. janvāra vai 1. jūlija. Vadošā procentu likme ir procentu likme, ko Eiropas Centrālā banka piemēro galvenajām refinansēšanas operācijām, ko tā veikusi pirms attiecīgā sešu mēnešu perioda pirmā kalendārās dienas. Par finansēm atbildīgais ministrs publicē likumā noteikto kavējuma procentu likmi un tās izmaiņas Slovēnijas Republikas Oficiālajā Vēstnesī. Likumā noteiktā nokavējuma procentu likme, kas piemērojama no 2017. gada 1. janvāra un ir spēkā uz sešu mēnešu periodu, ir 8 %.

Līgumā noteikto procentu likmi paredz STK 382. pants. It īpaši gadījumos, kad tika panākta vienošanās par līgumā noteiktajiem procentiem, bet ne par faktisko procentu likmi un apmaksas datumu, procentu likme gadā ir 6 %, un šie procenti jāapmaksā tādā pašā termiņā kā pamatsumma. Līgumā noteikto procentu piemērošana tiek izbeigta, ja nesamaksāto procentu summa ir lielāka par pamatsummu.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Informācija par pamata un nokavējuma procentu likmēm ir pieejama arī [Slovēnijas Bankas tīmekļa vietnē](#)

Provizorisko procentu aprēķinu var iegūt [Slovēnijas Republikas Augstākās tiesas tīmekļa vietnē](#).

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

[Slovēnijas Republikas Saistību tiesību kodekss](#)

[Likums par likumā noteikto nokavējuma procentu likmi](#)

[Patērētāju aizsardzības likums](#)

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 04/03/2020

SATURS

- 1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?
 - 2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?
 - 3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?
 - 4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?
-

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?

Kavējuma procenti ir **sankcija, kas piemērojama** parāda neatmaksāšanas gadījumā. Tie tiek maksāti **papildus parāda summai** un tiek noteikti procentos no nesamaksātā apjoma. Saskaņā ar likumu parāda neatmaksāšana maina kreditora tiesību un debitora pienākumu saturu, nodibinot jaunas tiesības un pienākumus papildus pienākumam atmaksāt parādu, neskatoties uz to, vai saistību neizpildi izraisījis debitors.

Jautājumā par likumiskajiem procentiem Slovākijas tiesību aktos tiek nodalīti kavējuma procenti saskaņā ar Likuma Nr. 40/1964, Civilkodeksa (*Občianský zákonník*), 517. panta 2. punktu un kavējuma procenti saskaņā ar Komerckodeksa (*Obchodný zákonník*) 369. pantu. Saskaņā ar civiltiesībām par kavējuma procentiem nedrīkst līgumiski vienoties, t.i., līgumslēdzējas puses nedrīkst vienoties par augstāku procentu likmi nekā likumā noteiktā, atšķirībā no **komerctiesībām, kas pieļauj uzņēmumu vienošanos par kavējuma procentu likmi**; ja nepastāv vienošanās par likmi, kreditoram ir tiesības piemērot likumisko procentu likmi.

Likumiskie procenti līdž ar to ir tieši neapmaksātā parāda procenti, kuru summa tiesību aktos definēta atkarībā no tā, vai uz attiecīgo lietu attiecas civiltiesības vai komerctiesības. Saskaņā ar civiltiesībām kavējuma procenti nedrīkst pārsniegt likumā noteikto likmi (t.i., iespējams vienoties par zemāku likmi) un gadījumā, ja nav līgumiskas vienošanās, pēc kreditora pieprasījuma kavējuma procenti tiek noteikti likumiskās procentu likmes apmērā. Saskaņā ar komerctiesībām kavējuma procenti var būt gan augstāki, gan zemāki nekā likumiskie procenti, un likumiskie procenti tiek piemēroti tikai tādā gadījumā, ja nepastāv līgumiskā vienošanās.

2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Saskaņā ar Civilkodeksa 517. panta 2. punktu likumiskos procentus nosaka Regula Nr. 87/1995 (*nariadenie č. 87/1995 Z.z.*) – procentu likme ir piecus procentpunktus augstāka nekā Eiropas Centrālā bankas pamatlikme pirmajā parāda neatmaksāšanas dienā. Tādēļ ECB pamatlikme (t.i., likme galvenajām refinansēšanas operācijām) tiek palielināta par pieciem procentpunktiem. ECB procentu likmes atsevišķiem periodiem ir pieejamas tīmekļa vietnē <http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/udajove-kategorie-sdds/urokove-sadzby/urokove-sadzby-ecb>. Pirmajā saistību neizpildes dienā spēkā esošā kavējuma procentu likme **tiek piemērota visā parāda neatmaksāšanas periodā** un turpmākā ECB pamatlikmes pielāgošana kavējuma procentu likmi neietekmē.

Atbilstīgi komerctiesībām likumiskos procentus reglamentē Komerckodeksa 369. panta nosacījumi, saskaņā ar kuriem saistību neizpildes gadījumā kreditors, ja tas ir izpildījis savas likumiskās un līgumiskās saistības, ir tiesīgs pieprasīt kavējuma procentus līgumā noteiktajā apmērā, un nepastāv prasība par jebkāda īpaša paziņojuma nepieciešamību. Kā jau iepriekš minēts, komerciālajās attiecībās kavējumu procentu likmi ir iespējams līgumiski mainīt. Tomēr, arī līgumiski vienojoties par kavējuma procentu likmi, tai ir jāatbilst godīgas tirdzniecības principiem. Pretējā gadījumā šādas līgumiskās tiesības nevar tikt aizsargātas, kas nozīmē, ka, **pat ja pastāv līgumiska vienošanās par procentu likmi, tiesa nedrīkst piespriest procentus atbilstīgi likmei, kas šos principus pārkāpj. Vēl viens izņēmums attiecas uz parādiem patērētāju līgumos**, kur patērētājs ir debitors, un atrunātie kavējuma procenti nedrīkst būt augstāki nekā civiltiesībās noteiktā summa.

Saskaņā ar Komerckodeksa 369. pantu, ja nepastāv vienošanās par kavējuma procentu likmi, debitoram ir jāveic kavējumu procentu atmaksu saskaņā ar Slovākijas valdības Noteikumos Nr. 21/2013 (*nariadenie č. 21/2013 Z.z.*) noteikto likmi. Tiesību aktos tiek pieļauti fiksēti un mainīgi kavējuma procenti. Fiksētā procentu likme ir vienāda ar ECB pamatlikmi pirmajā saistību

neizpildes dienā, palielinot to par deviņiem procentpunktiem; šī likme piemērojama visam parāda nemaksāšanas periodam, un turpmākā ECB pamatlikmes pielāgošana kavējuma procentu likmi neietekmē (tādēļ šo kavējuma procentu likmi sauc par fiksēto procentu likmi). Tomēr fiksētās procentu likmes vietā kreditors var pieprasīt no debitora mainīgos kavējuma procentus, prasot debitoram maksāt kavējuma procentus ECB pamatlikmes apmērā, kas ir spēkā pirmajā attiecīgā kalendārā pusgada dienā, palielinot to par astoņiem procentpunktiem. Ja kreditors izvēlas mainīgos kavējuma procentus, šī procentu aprēķina metode (nevis likme, kas noteikta brīdī, kad iestājas saistību neizpilde, bet likmes aprēķina metode) ir spēkā visā parāda nemaksāšanas periodā. Tādēļ mainīgie kavējuma procenti nozīmē, ka kavējuma procentu likme var mainīties atbilstīgi ECB noteiktajai pamatlikmei, kas ir spēkā pirmajā attiecīgā kalendārā pusgada dienā, t.i., 1. janvārī un 1. jūlijā. ECB procentu likmes atsevišķiem periodiem ir pieejamas tīmekļa vietnē <http://www.nbs.sk/sk/statisticke-udaje/udajove-kategorie-sdds/urokove-sadzby/urokove-sadzby-ecb>.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Kavējuma procentu aprēķina metode tiesību aktos ir noteikta skaidri un saprotami. Pašreiz spēkā esošo kavējuma procentu likmi ir publicējusi Slovērijas Republikas Tieslietu ministrija (*Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky*) (<https://www.justice.gov.sk/Stranky/Nase-sluzby/Civilne-pravo/Aktualna-sadzba-zakonnich-urokov-z-omeskania/Uvod.aspx>). Tā ir pieejama arī tīmekļa vietnē <http://www.najpravo.sk/>, kuru bieži izmanto Slovērijas kreditori, debitori un viņu juristi. Šajā tīmekļa vietnē kavējuma procentus var vienkārši aprēķināt, izmantojot šim nolūkam īpaši izstrādātu kalkulatoru.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Papildus iepriekš minētajām saitēm pašreiz spēkā esošo tiesību aktu (Civillkodekss un Komerckodekss) un noteikumu (Noteikumi Nr. 87/1995 un 21/2013) formulējums ir pieejams tīmekļa vietnēs <http://www.zbierka.sk/> un <http://www.slov-lex.sk/>.

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviešanas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 10/02/2020

Likumiskie procenti - Somija

SATURS

- 1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?
- 2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?
- 3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?
- 4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti "likumiskie procenti"? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins "likumiskie procenti"?

"Likumā noteiktie procenti" Somijas tiesību aktos nozīmē gan procentu likmi, kas piemērojama nesamaksātam parādam pirms apmaksas termiņa, gan soda procentus par kavētiem maksājumiem. Noteikumi par abiem likumā noteikto procentu veidiem ir

izklāstīti Procentu likumā (633/1982). Pienākums maksāt procentus vai soda procentus par kavētiem maksājumiem ir noteikts Procentu likumā, ja vien debitora pienākums, uzņēmējdarbības prakse vai tiesību akti neparedz citādi (Procentu likums, 2. panta 1. punkts).

2 Ja atbilde ir "jā", kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Par parādiem maksājami procenti. Debitoram nav jāmaksā procenti par periodu pirms parāda apmaksas termiņa (Procentu likums, 3. panta 1. punkts). Tomēr ir iespējams vienoties, ka ir jāmaksā procenti. Ja par saistībām maksāt procentus panākta vienošanās, nenosakot procentu likmi, debitoram jāmaksā gada procenti saskaņā ar Procentu likuma 12. pantā minēto atsaucē likmi (Procentu likums, 3. panta 2. punkts).

Patērētāju noslēgtajiem kredītlīgumiem par skaidras naudas izņemšanu piemērojami Patērētāju aizsardzības likuma (38/1978) 7. nodaļas 17.a panta noteikumi, kas paredz — ja kredīta summa vai kredītlimits ir mazāks par 2000 EUR, kredīta gada procentu likme nedrīkst pārsniegt Procentu likuma 12. pantā minēto atsaucē likmi, kam pieskaitīti 50 procentpunkti.

Soda procenti par kavētiem maksājumiem. Līgumos, uz kuriem attiecas Likums par maksāšanas noteikumiem komercīgumos (30/2013), likumā noteiktie procenti par nokavētiem maksājumiem ir astoņus procentpunktus augstāki par attiecīgajā laikā spēkā esošo atsaucē likmi (Procentu likums, 4.a panta 1. punkts), t. i., pašlaik likme ir 8,0 % (2017. gada rudens rādītājs). Citos līgumos likumā noteiktie soda procenti par kavētiem maksājumiem ir septiņus procentpunktus augstāki par attiecīgajā laikā spēkā esošo atsaucē likmi (Procentu likums, 4. pants), t. i., pašlaik likme ir 7,0 % (2017. gada rudens rādītājs).

Attiecībā uz patērētāju parādiem Procentu likuma noteikumi par soda procentiem kavētiem maksājumiem ir obligāts tiesību akts, un nav iespējams vienoties par augstāku procentu likmi kavētiem maksājumiem (Procentu likums, 2. panta 2. punkts). Citu parādu gadījumā par procentu likmi kavētiem maksājumiem ir iespējams vienoties. Tomēr līgumos, uz kuriem attiecas Likums par maksāšanas noteikumiem komercīgumos, nav iespējams vienoties, ka kreditoram nav tiesību iekasēt soda procentus par kavētiem maksājumiem; ja debitors ir līgumslēdzējs, nav iespējams vienoties, ka procentu likme kavētiem maksājumiem ir zemāka nekā saskaņā ar Procentu likuma 4.a panta 1. punktā noteikto (Likums par maksāšanas noteikumiem komercīgumos, 8. pants).

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Procentu likumā minētā atsaucē likme ir procentu likme, ko Eiropas Centrālā banka piemēro tās pēdējām refinansēšanas pamatoperācijām, kas veiktas pirms katra pusgada pirmās kalendārās dienas, un tā ir noapaļota līdz tuvākajam pusprocentpunktam (Procentu likums, 12. pants).

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Neoficiāls Procentu likuma tulkojums angļu valodā pieejams tīmekļa vietnē <http://www.finlex.fi/fi/laki/kaannokset/1982/en19820633.pdf>.

Likuma teksts somu un zviedru valodā pieejams tīmekļa vietnē <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1982/19820633?search%5btype%5d=pika&search%5bpika%5d=Korkolaki>.

Likums par maksāšanas noteikumiem komercīgumos pieejams tīmekļa vietnē <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2013/20130030?se>.

Patērētāju aizsardzības likums pieejams tīmekļa vietnē <http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/1978/19780038?se>.

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietvertu vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 06/03/2020

- 1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?
- 2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?
- 3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?
- 4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

1 Vai attiecīgajā dalībvalstī ir paredzēti “likumiskie procenti”? Ja tā, kā šajā dalībvalstī tiek definēts termins “likumiskie procenti”?

Procentus regulējošie noteikumi ir izklāstīti Procentu likumā (*räntelagen*, Nr. 1975:635). Šie noteikumi piemērojami, izņemot gadījumus, kad līgums, apsolījums vai cits noteikts likumdošanas instruments paredz citādi. Tomēr saskaņā ar Procentu likumu daži līguma noteikumi atzīstami par spēkā neesošiem.

2 Ja atbilde ir “jā”, kāds ir likumisko procentu apmērs/likme un tiesiskais pamats? Ja ir paredzētas dažādas likumisko procentu likmes, no kādiem apstākļiem un nosacījumiem ir atkarīga to piemērošana?

Atmaksāšanas pieprasījumi

Kad tiek pieprasīta maksājuma atmaksa, piemēram, pamatojoties uz līguma pārkāpumu, procentu likme ir atsaucēs likme (2016. gada februārī tā bija 0 %), kam pieskaitīti divi procentpunkti. Procenti maksājami no datuma, kad tika izsniegts maksājums, līdz atmaksas datumam (to ieskaitot) vai, ja atmaksa netiek veikta laikus, līdz datumam, no kura procenti ir maksājami saskaņā ar noteikumiem par nenokārtotajām atlīdzības prasībām (to ieskaitot).

Nenokārtotās atlīdzības prasības

Par nenokārtotu maksājumu atlīdzības prasījumiem maksājamiem procentiem piemēro atsaucēs likmi (2016. gada februārī — 0 %), kam pieskaitīti astoņi procentpunkti. Piemērojami tālāk norādītie vispārīgie noteikumi.

(a) Ja apmaksas termiņš tika noteikts iepriekš, procenti par prasījumu jāmaksā, sākot ar attiecīgo datumu.

(b) Ja prasījuma pamatā ir personas pienākums atskaitīties par naudu, ko viņš/viņa saņēmis(-usi) no pilnvarotāja vai trešās personas, procenti jāmaksā, sākot ar datumu, kurā tiek sniegta atskaite, vai, ja atskaite netiek sniegta, sākot ar datumu, kurā vajadzēja sniegt atskaiti.

(c) Attiecībā uz citiem nenokārtotu maksājumu atlīdzības prasījumiem vispārīgs noteikums ir tāds, ka procenti jāmaksā, sākot ar trīspadsmito dienu pēc tam, kad kreditors nosūtījis rēķinu vai citādi pieprasījis veikt noteiktās summas apmaksu, norādot, ka nemaksāšanas gadījumā tiks paredzēts pienākums maksāt procentus. Debitoram nav jāmaksā procenti par laiku pirms rēķina vai pieprasījuma saņemšanas.

Komercdarījumos tirgotāju starpā procenti jāmaksā neatkarīgi no tā, vai maksājuma pieprasījums norāda, ka nemaksāšanas gadījumā tiks paredzēts pienākums maksāt procentus. Tas pats attiecas uz gadījumu, kad tirgotājs savos komercdarījumos iesniedzis prasību pret publisku iestādi vai citu valsts sektora iestādi par sniegtajām precēm vai pakalpojumiem.

Attiecībā uz prasījumu par zaudējumu atlīdzināšanu (*skadestånd*) vai citu līdzīgu kompensāciju, ko nevar noteikt bez papildu informācijas, procenti ir maksājami par summu, kas nav samaksāta, sākot ar trīspadsmito dienu pēc tam, kad kreditors pieprasījis apmaksu un sagatavojis ziņojumu par to, ko viņš/viņa var pamatot pieprasīt. Debitoram nav pienākuma maksāt procentus par laiku pirms pieprasījuma un ziņojuma saņemšanas.

Neraugoties uz visiem citiem noteikumiem, procenti par nenokārtotu maksājumu atlīdzību jebkurā gadījumā maksājami ne vēlāk kā no datuma, kad saņemts paziņojums par maksājuma uzdevuma pieteikumu (*betalningsföreläggande*) vai pavēste (*stämning i mål*) par prāvu ar mērķi panākt prasības apmaksu.

Ja prasījums par zaudējumu atlīdzināšanu izriet no tiesību aktu tīša pārkāpuma, pieprasītā zaudējumu atlīdzība netiek maksāta mūža rentes formā (*livrānta*), un procenti maksājami, sākot ar datumu, kurā tika nodarīti zaudējumi.

Prasības, kam procenti piemēroti pirms apmaksas termiņa

Ja prasījumam procenti piemēroti laikā, kad tas jāapmaksā, un apmaksa netiek veikta laikus, turpina piemērot pirms apmaksas termiņa piemēroto procentu likmi. Tomēr maksājamā procentu likme nekādā gadījumā nedrīkst būt mazāka par to likmi, kas būtu maksājama par nenokārtotu prasījumu, kam procenti netika piemēroti pirms apmaksas termiņa.

Procenta likmes korekcija

Procentu likmi var korigēt, ja debitors nevarēja veikt apmaksu laikus slimības, bezdarba vai jebkāda cita apstākļa dēļ, ko viņš/viņa nespēj kontrolēt un saistībā ar kuru par izrietošo kavējumu nebūtu pamatoti pieprasīt viņam/viņai procentu apmaksu pilnā apmērā.

3 Attiecīgos apstākļos – vai ir pieejama papildu informācija par to, kā aprēķina likumiskos procentus?

Nē.

4 Vai internetā var brīvi piekļūt minētajam tiesiskajam pamatam?

Šajā saitē pieejama [Procentu likuma \(räntelagen\)](#) neoficiālā versija:

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.

Dalībvalstis, kas ir atbildīgas par nacionālā satura lapu pārvaldību, atjaunina daļu šīs tīmekļa vietnes satura, ņemot vērā Apvienotās Karalistes izstāšanos no Eiropas Savienības. Ja vietnē ir saturs, kurā vēl nav atspoguļota Apvienotās Karalistes izstāšanās, tas ir bez nolūka un tiks labots.

Lapa atjaunināta: 23/02/2017